

लिङ्ग छनोट गरी गम्भित गर्नु अपराध हो ।
 - लिङ्ग पहिचानको आधारमा छोरा र छोरीमा विशेष गरी सत्तान जन्माउने कार्य नगरौं, नगराओं ।
 - प्रविधिको प्रयोग गरी लिङ्ग पहिचान गर्ने र गर्भपतन गराउने कार्य अपराध हो । त्यस्ता कार्य गर्नु वा गराउनु हुँदैन ।
 - चिकित्सकले समेत त्यस्ता कार्यलाई निस्त्वाहित गरी चिकित्सा पेशालाई मर्यादित बनाऊँ ।
 - विशेषहित समाजको निर्माण गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

PRATEEK DAILY

प्रतीक

दैनिक

राष्ट्रिय 'क' वर्ग

eprateekdaily.com

निश्चुलक प्रतीक दैनिक
पढ्न चाहनुहोन्छ भन्ने लग
अन गर्नुहोस् ।
eprateekdaily.com

❖ वर्ष ३६ ❖ २०७९ पुस १९ ज्येष्ठ २०२३ January 03 Tuesday ❖ मूल्य ५/- ❖ पृष्ठ सङ्ख्या ६ ❖ अंक १२६

तिलावे नदी किनारमा फोहर फालिंदै महानगर मौन कोलकाताबाट ३० हजार मेट्रिक टन मल आउँदै

दिनेश मिश्र, वीरगंज १८ पुस /

वीरगंज महानगरपालिका-१९ स्थित तिलावे नदीमा महानगरको फोहर फाल

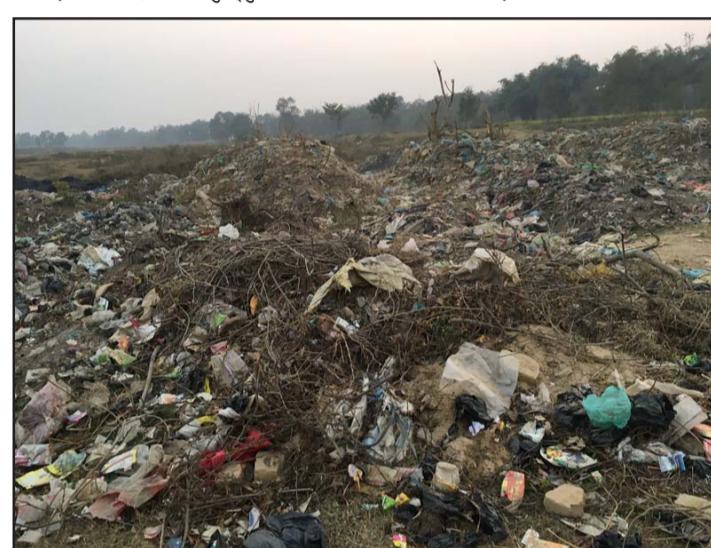
श्रीसिया नदी प्रदूषण नियन्त्रणको प्रयास भइरहेका बेला तिलावे नदी प्रदूषण गर्नु उपयुक्त नहुने भन्दै उनीहरूले विरोध

तस्वीर: प्रतीक

छाइँलगायथ सार्वजनिक स्थलबाट निस्केका फोहरहरू पनि टचाक्टरमार्फत तिलावे नदी वरपर केही महीनादेखि फालिंदै आएको स्थानीय विकास यादवले बताए । फोहरको दुङ्गुर बढेपछि

यादव, राकेश कम्पकर, राजाराम यादव, राजु यादवले सोमवार टचाक्टर रोडै बडापालिकाको लापरवाहीप्रति महानगरले चासो राखेर समस्याको समाधान गर्नुन्होने र सो नगरिए आन्दोलन गर्ने चेतावनी बताए ।

युवाहरूले यसविरुद्ध सक्रियता देखाएका हुन् । तिलावे नदी आसपास फोहर फालिंदा सोको प्रदूषणले गाउँलहरूलाई समेत असर पारेको उनले बताए । चीसोको कारण दुर्बाध व्यापकरूपमा नैफलिए पनि गर्भीयाममा यसले बसिनसक्नु हुने उनले बताए ।

महानगरपालिकाले फोहर भण्डारण गरिएपछि फोहर कुहिएर नदीमा पुग्ने र त्यसले नदीमा स्वच्छतालाई प्रदूषित गर्ने भन्दै स्थानीय युवाहरूले विरोध गरेका छन् ।

कुखुरा फार्महरूबाट निस्किने फोहर, म्याद गुञ्जिएका औषधि, खाद्यान्को फोहर, उद्योगको बोडलरबाट निस्केको

दिएका छन् ।

तिलावे नदी वीरगंज महानगरको बडा नं १७ र १९ को सीमामा पर्दछ । पूर्वपट्टि बडा नं १७ अलौं र पश्चिमपट्टि बडा नं १९ विन्ध्यवासिनी पाठ्य । उनीहरूले उद्योग कलकारखानाबाट नदीमा फोहर विसर्जनका लागि वडाध्यक्षहरूलाई प्रभावित पारिएको हुन सक्ने आरोप लगाए ।

यसबारेमा बडा नं १७ अलौं अध्यक्ष सञ्जु छत्कुलीले अलौंबाट निस्केको फोहर नदीछेउ विसर्जन नगरिएको बताए । उनले तिलावे नदी किनारमा आफ्नोतर्फ फोहर फालन नदिएको र फालेको जानकारी पाए तुरन्त कारबाई गर्ने बताए ।

यसैरारेमा बडा नं १९ विन्ध्यवासिनीका अध्यक्ष मुकेश चौरसियाले भने बडाका सार्वजनिक स्थलबाट निस्किएका फोहर (बाँकी अन्तिम पातामा)

नितेश कर्ण, वीरगंज, १८ पुस /
भारत सरकारसँग जिट्जी अन्तर्गत खरीद गरिएको ३० हजार मेट्रिक टन युरिया मल कोलकाता बन्दरगाहमा आयातको सम्भाला भएको बताए ।

उनले पाँच वर्षका लागि भारत सरकारसँग जिट्जी अन्तर्गत मल युरिया मल कोलकाता बन्दरगाहमा आयातको सम्भाला भएको बताए । अहिले

गाउँबालीमा सिंचाइ गर्दै किसान । तस्वीर: प्रतीक

गाउँबालीमा युरिया मल आवश्यक भएको र मल अभावमा कृषकहरू भारतीय व्यापारीहरूसँग बढी मूल्यमा खरीद गर्न बाध्य भएका छन् । गहुँको बीउ छरेको बेला ढिएरी मल आवश्यक हुने र २१ दिनपछि सिंचाइ गरेर युरिया मल हाल्तुपर्ने हुन्छ तर किसानहरू अहिले सिंचाइ गरेर मलको प्रतीक्षामा छन् ।

सीमावर्ती क्षेत्रका किसानहरू भारतीय बजारबाट महँगो मूल्यमा युरिया मल खरीद गरेर गर्जो टार्नेछन् । कृषि सामग्री कम्पनीबाट सहकारीहरूले लगेको मल पर्याप्त नभएको र त्यसमा पनि जनप्रतिनिधिहरूले आआफ्नो मानिसलाई मात्र मल दिने गरेको आरोप छ ।

थालेपछि युवाहरूले सक्रियता देखाएर रोकेका छन् । नदी वरपरका उद्योग, कलकारखाना र सार्वजनिक स्थलबाट निस्किएका फोहरहरूले विरोध गरेका छन् । युवाहरूले सोमवार फोहर फाल्ने टचाक्टरबाट रोकेका थिए । उनीहरूले वीरगंज महानगरपालिकाले फोहर व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइसेन्सको र जाथाभावी फोहर फालन निषेध गरेकोमा वडा कार्यपालिकाको लापरवाहीको कारण उद्योग, कलकारखाना र सार्वजनिक स्थलबाट निस्केको फोहरहरूले सञ्चालनमा ल्याइसेन्सको वडाध्यक्षको तिक्ष्ण्यालाई प्रदूषित गर्ने भन्दै स्थानीय युवाहरूले विरोध गरेका छन् ।

कुखुरा फार्महरूबाट निस्किने फोहर, म्याद गुञ्जिएका औषधि, खाद्यान्को फोहर, उद्योगको बोडलरबाट निस्केको

दिएका छन् । तिलावे नदी आसपास फोहर फालिंदा सोको प्रदूषणले गाउँलहरूलाई समेत असर पारेको उनले बताए । चीसोको कारण दुर्बाध व्यापकरूपमा नैफलिए पनि गर्भीयाममा यसले बसिनसक्नु हुने उनले बताए । महानगरपालिकाले फोहर भण्डारण गरिएपछि फोहर कुहिएर नदीमा पुग्ने र त्यसले नदीमा स्वच्छतालाई प्रदूषित गर्ने भन्दै स्थानीय युवाहरूले विरोध गरेका छन् ।

कुखुरा फार्महरूबाट निस्किने फोहर, म्याद गुञ्जिएका औषधि, खाद्यान्को फोहर, उद्योगको बोडलरबाट निस्केको

युवाहरूले यसविरुद्ध सक्रियता देखाएका हुन् । युवाहरूले तिलावे नदी किनारमा फोहरको दुङ्गुर देखिएपछि

गरेका हुन् । युवाहरूले तिलावे नदी वरपरका उद्योग, कलकारखाना र सार्वजनिक स्थलबाट निस्किएका फोहरहरूले विरोध गरेपछि

यसविरुद्ध अभियान सञ्चालन गरेको बताएका छन् । आफूहरूले विरोध गरेपछि परिवारका सदस्यहरूलाई दबाव विहरहेको युवाहरूले बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरहेको युवाहरूले विरोध गरेको बताए ।

तिलावे नदी किनारमा फोहरहरूले विहरह

सेवाप्रवाहमा गुनासो नआउने गरी काम गर्न गृहमन्त्रीको निर्देशन देश र समाजको विकासमा परिवर्तन ल्याउदू- मन्त्री साह

काठमाडौं, १८ पुस / रासस

उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री रवि

भएको जानकारी दिए। गृहमन्त्री लामिछानेले शान्ति, सुरक्षा तथा

तस्वीर: एजेन्सी

लामिछानेले सेवाप्रवाहमा नागरिकको गुनासो नआउने गरी चुस्त बनाउन निर्देशन दिएका छन्।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी तथा जिल्लाका सुरक्षा प्रमुखसहितका पदाधिकारीको भर्तुअल बैठकलाई आज गृह मन्त्रालयबाट सम्बोधन गर्दै उनले जनताबाट गुनासो नआउने गरी सेवाप्रवाहमा गर्न तथा शीतलहरलागायत विपद्जन्य घटनाबाट नागरिकको सुरक्षा गर्न निर्देशन दिएका हुन्।

ललितपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी जयनारायण आचार्यले गृह प्रशासनको सेवाप्रवाहमा चुस्त पार्न, जाडो बढेसँगै शीतलहर तथा अन्य प्राकृतिक विपद्जन्य घटनाबाट नागरिकको जीउज्जान जोगाउने गरी काम गर्न निर्देशन प्राप्त

सुव्यवस्था कायम राख्न तथा अपराध नियन्त्रणमा कुनै सम्भौता नगर्न पनि भनेको उनले बताए।

“सुशासन, सेवाप्रवाह, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, अवैध चौरी नियन्त्रण तथा विपद्व्यवस्थापनकै विषयमा मन्त्रीज्यबाट आवश्यक निर्देशन भएको छ,” बैठकमा सहभागी काठमाडौंका प्रमुख जिल्ला अधिकारी धनश्याम उपाध्यायले थाए, “संक्षिप्त निर्देशनमा मन्त्रालयबाट गर्नुपर्ने काम भए लिखितरूपमा ल्याउन पनि भन्नुभएको छ।”

उपाध्यायका अनुसार गृहमन्त्रीले तराईमा शीतलहर र उच्च हिमाली जिल्लामा हिमपातका कारण हुने जोखिम न्यूनीकरणका लागि तयारी अवस्थामा रहन पनि प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई निर्देशन दिएका हुन्।

नागरिकले राश्यबाट पाउने सेवामा डिलासुती, झन्डाटिलो र रुखो व्यवहार भोग्नुपर्ने गुनासो आजैदेखि हटाउन पनि गृहमन्त्रीले भनेको छन्। यसका साथै मुलुकभर मिटरबाजीको मारमा परेका नागरिकले अझै च्याय नपाएको गुनासो गरिरहेकाले यसप्रति पनि आफ्नो ध्यानाकर्षण भएको उनले बताए।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्रवाह हुने नागरिकता, राष्ट्रिय परिचयपत्र लगायतका सेवाका साथै प्रहरीमाफत हुने शान्ति सुरक्षालागायत नियमित सेवा प्रवाहलाई समेत चुस्तदुख्स्त बनाउन पनि उनले निर्देशन दिएको प्रजिञ्च उपाध्यायले जानकारी दिए।

अफिकन स्वाइन फिवरले दुई हजार सात सय बढी बढूर मरे

चितवन, १८ पुस / रासस

जिल्लामा पश्चिमालक किसानका दुई हजार ७४२ बढूर अफिकन स्वाइन फिवरका कारण मरेका छन्। यसवाट रु पाँच करोड द९ लाख द५ हजारको धन्त भएको छ। यहाँका नीवटा कृषि फर्मसा रहेका बढूर मरेका हुन्। रोगले १८७ वटा बढूर अझै बिरामी छन्।

भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा केन्द्र भरतपुरका सूचना अधिकारी डा प्रभात न्यूपानेका अनुसार एक हजार ८११ वयस्क र १३१ पाठापाठी बढूर छन्। यस्तै, विरामी परेकामध्ये १२८ वयस्क र ४९ पाठापाठी रहेको कार्यालयले जनाएको छ। अफिकन स्वाइन फिवर घरपालुवा सुहुर, बैंडल, बढूर प्रजातिमा भाइरसबाट लाने उच्च मृत्युदर भएको अति खतरनाक सख्ता रोग हो। यो रोग नेपालमा पहिलोपटक विसं २०७९ जेठ २ गते पुष्टि भएको हो। रोग सदूकमित सुहुर र बढूरबीच प्रत्यक्ष सम्पर्कबाट, रोगी बढूरको चाल, मलमूत्र, रगत, मासु र लसपस भएको दानापानीबाट, बिरामी बढूरको ओसारपसार वा किनबेच गर्दा, सदूकमण खोरमा काम गर्ने कामदार र सदूकमित खोरमा गएको मानिसले प्रयोग गरेको लुगाकपडा, जुता चप्पल आदि प्रयोग गर्दा सर्न सक्ने न्यौपानेले जानकारी दिए।

यो रोग लागेका बढूर एके ठाउँमा

थुप्रिएर बन्ने, शरीरमा नीला डाम देखा पर्ने, कानका टुप्पामा रगत जमेका धब्दा देखिने, नाकबाट फिँज निकाले, रोग सदूकमित सुहुर, बढूरलाई उच्च ज्वरो (१०४ देखि १०७ डिग्री फरेनहाइट) आउने, कान, पुऱ्हर, पेटको तल्लो भागको बाहिरी छाला रातो हुने, ज्ञोकाउने र दानापानी खान छोड्ने, बान्ता गर्ने, छटपटाउने, चाल धर्मराउने, बच्चा तुहिने जस्ता लक्षण देखा पर्ने केन्द्रले बढूर फार्मासी जैविक सरक्षा विधि अवलम्बन गर्ने जस्ता उपाय अपनाउनुपर्ने कार्यालयले जनाएको छ। बाहिरको बथानबाट नयाँ बढूर ल्याएमा सीधै फार्मासी रहेका बढूरसँग नमिसाई २१ दिन क्वारेटाइनमा राख्ने र रोग निर्विएपिथि मात्र बथानमा मिसाउने, बढूरको खोर फार्म र फार्म वरिपरि नियमित सरसफाई गरी चुना, फिनेल, फर्मालिन, लिलिचिड पाउडर आदिले निस्सदूकमण गर्ने, रोग लागेका बढूरलाई बथानबाट छुट्याएर अलग राख्ने जस्ता कार्य गर्दा क्षति कम हुने न्यौपानेको भनाइ छ।

नेप्से परिसूचकमा दोहोरो अङ्को वृद्धि

काठमाडौं, १८ पुस / रासस

धितोपत्र बजारमा शेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक आज पनि दोहोरो अङ्कने उकालो लागेको छ। पछिलो दिनमा लगातार उकालो लागेको नेप्से परिसूचकले आज पनि त्यही लय पछाएको हो।

नेपाल स्टक एक्सचेन्जका अनुसार नेप्से परिसूचक १७ दशमलव ५६ अङ्कले उकालो लागेर दुई हजार ६३ दशमलव ८३ मा पुगेको छ।

यस्तै, ठूला कम्पनीको शेयर कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ

परिसूचक शून्य दशमलव द८ अङ्कले उकालो लागेर ३१४ दशमलव द९ अङ्कमा पुगेको छ।

कारोबार भएका कुल १३ उपसमूहमध्ये आज तीन उपसमूहको शेयर मूल्यमा गिरावट आएको छ भने १० उपसमूहको शेयर मूल्यवृद्धि भएको छ। कारोबार भएकामध्ये ६५ कम्पनीका शेयर मूल्य वृद्धि भएको हो। यस्तै, ३९ कम्पनीको शेयर र मूल्यमा गिरावट आउँदा सात कम्पनीको शेयर मूल्यमा भने कैने परिवर्तन भएन।

कुल द२ लाख ७१ हजार ३५५ कित्ता

शेयर र दुई अर्ब ९६ करोड तौ लाख २७ हजार ४४० मूल्यमा खरीद-बिक्री भए।

कारोबारका आधारमा नविल बैंक शीर्ष स्थानमा छ। सो बैंकको रु १६ करोड द४ लाख ५१ हजार २८२ बराबरको कारोबार भयो।

यस्तै, हिमालयन डिस्ट्रिलरीको रु १६

करोड ६४ लाख द२ हजार ३०३, एनआइसी एशिया बैंकको रु ११ करोड १४ लाख ५५ हजार, नेपाल दरसञ्चार कम्पनीको रु १४ करोड ३५ लाख द५ हजार ११५ र युनिभर्सल पावरको रु सात करोड १२ लाख ३४ हजार बराबरको शेयर कारोबार भएको छ।

नेप्सेको अनुसार उकालो लागेको बजारमा तीन कम्पनीका शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ। ती कम्पनीमा धौलागिरि लघुवित्त, सिर्जनशील लघुवित्त र खपड लघुवित्त रहेका छन्। ती कम्पनीको शेयर मूल्यमा १० प्रतिशतले वृद्धि भयो। यस्तै, अजोड इन्स्योरेन्स तौ दशमलव १८ र प्रभु

इन्स्योरेन्सका लगानीकर्ताले तौ प्रतिशतले वृद्धि भयो।

नेप्सेको अनुसार उकालो लागेको बजारमा तीन कम्पनीका शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ। ती कम्पनीमा धौलागिरि लघुवित्त, सिर्जनशील लघुवित्त र खपड लघुवित्त रहेका छन्। ती कम्पनीको शेयर मूल्यमा १० प्रतिशतले वृद्धि भयो। यस्तै, अजोड इन्स्योरेन्स तौ दशमलव १८ र प्रभु

इन्स्योरेन्सका लगानीकर्ताले तौ प्रतिशतले वृद्धि भयो।

त्यस्तै, एनएमबीका ५० लगानीकर्ताले चार दशमलव ८० प्रतिशतले गुमाएको भने नेपाल दरसञ्चार कम्पनीको चार दशमलव शून्य एक, नेपाल इन्डेस्ट्रियल बैंकको ४५ दशमलव ५६, नेपाल बैंक लिमिटेडको दुई दशमलव ५६ र तेह्रुम पावर कम्पनीका लगानीकर्ताले दुई दशमलव ४५ प्रतिशतले गुमाएको छन्।

भारतको पूर्वी चम्पारण, मोतिहारीका ४० वर्षीय चन्द्रन दशमलव नं २०२२ आरएफआईको एउटा पेस्टोल तथा सोको एउटा म्यारिजन र होस्टाइलभित्र राखिएको चार राउन्ड गोली बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ। उनको साथबाट भारतीय आधारमा राउन्ड गोली बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ।

भारतको पूर्वी चम्पारण, मोतिहारीका ४० वर्षीय चन्द्रन दशमलव नं २०२२ आरएफआईको एउटा पेस्टोल तथा सोको एउटा म्यारिजन र होस्टाइलभित्र राखिएको चार राउन्ड गोली बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ।

भारतको पूर्वी चम्पारण, मोतिहारीका ४० वर्षीय चन्द्रन दशमलव नं २०२२ आरएफआईको एउटा पेस्टोल तथा सोको एउटा म्यारिजन र होस्टाइलभित्र राखिएको चार राउन्ड गोली बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ।

भारतको पूर्वी चम्पारण, मोतिहारीका ४० वर्षीय चन्द्रन दशमलव नं २०२२ आरएफआईको एउटा पेस्टोल तथा सोको एउटा म्यारिजन र होस्टाइलभित्र र

अधिकारीचौर गाउँ अर्थात् 'तरकारी गाउँ'

-डम्मर बुदामगर

दोरपाटन, १८ पुस / रासस

अधिकारीचौर गाउँ अर्थात् 'तरकारी गाउँ'। गाउँभरि प्लास्टिकका टनेल।

टनेलभित्र लटरम्म फलेका गोलभेडा, फक्रिएका बन्दा र काउली। एक दशक अगाडिसम्म गहुँ, जौ, धान र मकै फले अधिकारीचौरका खेतीयोग्य जमीनमा अहिले तरकारीखेती भइरहेको छ। अहिले ती बारीमा सेताम्मे प्लास्टिकका टनेल छन्। पहिले गहुँ, मकै उत्पादन गरेर परिवार पाल गाहो हुने किसान अहिले लाखौं रुपियाँ आम्दानी गर्दै आएका छन्।

दोरपाटन नगरपालिका-५ मा पर्ने अधिकारीचौर र नाथुरी गाउँका अधिकांश नागरिक तरकारी खेतीमा आबद्ध छन्।

विसं २०७५ देखि गाउँले शून गरेको व्यावसायिक तरकारी खेतीले अहिले दूसो रूप लिएको छ। कृषकले तरकारी खेती विस्तार गरेपछि गाउँका बाँझो जमीन पनि प्रयोगमा आएको छ।

युवाले रोजगार पाएका छन्। गाउँमा २२० घर परिवार छ। उनीहरू सबै तरकारी खेतीमै आबद्ध छन्। यहाँ प्लास्टिक टनेल नहालेको कुनै परिवार छैन। बुतिबाड बजार नजीकै रहेको अधिकारीचौर र तथा नाथुरी गाउँका अधिकांश नागरिक तरकारी खेती गर्दै आएका छन्।

बजारीकरणको समस्या नभएको हुँदा यहाँका कृषकले वार्षिक न्यूनतम एक लाखदेखि पाँच लाख रुपियाँसम्म आम्दानी गर्दै आएको स्थानीय कृषिलाल कँडेलले बताए।

कँडेलले गाउँका स्थानीयमा उद्यम गर्नुपर्न भन्ने सोच विकास भएपछि अधिकारीचौर र नाथुरीगाउँ 'तरकारी गाउँ'का रूपमा विकास भएको बताए। पछिलो समय यहाँ तरकारीखेती फस्टाउंडे गएपछि गाउँले नै यसतर्फ आकर्षित भएको उनी बताउँछन्।

गाउँले पहिले बारीमा उत्पादन भएको धान, मकै र गहुँले खान पुदेन्दथ्यो, अहिले यहाँका कोही पनि नागरिकलाई किनेर खानुपर्न अवस्था छैन, असार लाग्ने भएको धान र गहुँले नै यसतर्फ आकर्षित भएको उनी बताउँछन्।

स्थानीय जनकराज पापडेले तरकारी खेतीबाट वार्षिक तीन लाख बढी आम्दानी गर्ने गरेको बताए। अफ्नो बारीमा ११ वटा अस्थायी, एउटा स्थायी टनेल निर्माण गरेर तरकारी खेती गर्दै आएको पापडेले भनाइ छ। कृषि ज्ञान केन्द्रले यहाँ तीन सय भन्दा बढी प्लास्टिक टनेल निर्माण गरिएको उनले बताए।

एक डोका तरकारी बजारमा लगेर बेचे भइहाल्दू, केही होलान् गाउँमा तरकारी खेती नगरेका तिनीहरू पनि तरकारी

मिलेको उनी बताउँछन्।

पाण्डे भन्छन्—“मेरो तरकारी फार्म

तस्वीर: प्रतीकात्मक

यो गाउँमा उत्पादन हुँदो रहेको छ। कृषकले तरकारी खेती गर्ने गर्दै वैनिकी फेरिएको छ।

व्यावसायिक तरकारी खेतीले जीवनशैली नै बदलिएको कँडेलको भनाइ छ। उनले उत्पादित तरकारीले पनि रास्मी बजार पाएको भन्दै कृषक थप उत्साहित भएर लाग्नेको बताए। तरकारी खेती गर्ने कृषि ज्ञान केन्द्रले पनि रास्मी यसरी व्यावसायिक खेती हुन थालेको छ। तरकारी खेती हुन थालेको कँडेलको भनाइ छ।

“विगतमा यहाँका जनताको अवस्था कस्तो थियो, अहिले कस्तो भयो हामी चकित पछाँ, लगनशीलता र परिश्रमले जीवन फेरिदारहेछ, पहिले धेरैले मनजदीरी गरेरै जीविकोपार्जन गर्नुपर्थ्यो, अहिले आपैनै बारीमा पैसा फलेको छ”-उनले भन्ने—“बजारको समस्या छैन, गाउँमै मोटरबाटो आएको छ, त्यसले गर्दा व्यापारीबारीमै तरकारी खरीद गर्न आउँछन्।”

स्थानीय जनकराज पापडेले तरकारी खेतीबाट वार्षिक तीन लाख बढी आम्दानी गर्ने गरेको बताए। अफ्नो बारीमा ११ वटा अस्थायी, एउटा स्थायी टनेल निर्माण गरेर तरकारी खेती गर्दै आएको पापडेले भनाइ छ। कृषि ज्ञान केन्द्रले यसरी व्यावसायिक गर्ने गरेको बताए।

“यहाँ उत्पादन भएको तरकारी सबै बुतिबाड बजारमा पुऱ्याउँछौं, बजारमा भारतबाट आएका तरकारीले गर्दा हामीले उत्पादन गरेको तरकारी कम मूल्यमा बिक्री गर्नुपर्ने अवस्था छ”-उनले भन्ने—“खालीमा पूल छैन, बर्खाको समयमा डोकोमै बोकेर बजार पुऱ्याउनुपर्ने अवस्था छ, असार लाग्ने भने बाटो बढ दुन्छ, असोज कात्तिकसम्म बोकेरै बजार पुऱ्याउनुपर्ने।”

स्थानीय शालिकराम कँडेलले तीन लाख सहयोग गरेको भन्दै व्यस्तबाट तरकारी खेती गरेपछि आर्थिक समस्या

भोगुन नपरेको बताए। तरकारी खेतीबाट परिवार चलाउन सहज भएको उनी भन्छन्। उनले कृषि ज्ञान केन्द्रबाट चार लाख अनुदान प्राप्त भएको भन्दै व्यस्तबाट टनेल व्यवस्थापन गरी थप खेती विस्तार गरेको बताए। ज्ञान केन्द्रले सहयोग गरेर पनि ढोरपाटन नगरपालिकाबाट अहिलेसम्म सहयोग प्राप्त नभएको उनको भनाइ छ।

कँडेल भन्छन्—“सिझो गाउँ नै तरकारी खेतीमा लागेको छ, तर हामीलाई न जीकिको सरकार (नगरपालिका) ले सहयोग गरेको छैन, किसानका थुपै समस्या छन्, केही सहयोगको आवेदन त हुँदो रहेछ तर भएन, तरकारी खेतीले गर्दा सांसोसानो रकम कसैलाई मानन परेको छैन, परिवार सजिलैसँग चलाउन सकिएको छ।”

अधिकारीचौर र नाथुरी गाउँ तरकारी खेतीका लागि उत्तर भएर रहेको हुँदा कृषक पनि सक्रिय भएर लागेका छन्।

गाउँका सबै स्थानीय तरकारी खेतीमा आबद्ध हुँदा गाउँमा वार्षिक ५० लाख बढी भित्रिने गरेको छ। कृषकलाई समयसमयमा परामर्श, तालीम तथा आवश्यक अनुदानसमेत दिवै आएको कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुडका प्रमुख भानुभ्रत भट्टराईले जानकारी दिए।

उनले यहाँका कृषकले निकै मेहनतका साथ तरकारी खेती गरेको बताए। यहाँको माटो र बातावरण तरकारी खेती सुहाउँदो भएको हुँदा उत्पादन पनि रास्मी हुने गरेको भट्टराई बताउँछन्। कृषि ज्ञान केन्द्रले यहाँ तीन सय भन्दा बढी कृषिक टनेल निर्माण गरिएको उनले बताए।

“अधिकारीचौरका किसानलाई प्रधानमन्त्री कृषि आधिनिकीकरण प्रयोजना अन्तर्गत व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र तरकारी ब्लकबाट दुई वर्षमा ५० लाखको सहयोग गरिसकेका छौं, यहाँका धेरै किसान तरकारी खेतीमा आबद्ध छन्”—भट्टराईले भन्ने—“उहाँहरू निकै मेहनतका साथ लानुभएको छ, ज्ञान केन्द्रको सहयोगले उहाँहरूलाई ठूलो राहत पुऱ्योको छ।”

फरक समाचार

एशियाको पहिलो हाइड्रोजन रेल शुरू

चीनले बातावरणमैत्री हाइड्रोजन रेलको शुरूआत गरेको छ। हाइड्रोजन रेल चलाउने चीन एशियाको पहिलो देश हो। प्रदूषणमुक्त यस रेलका थुपै विशेषता

छन्। एकपटक हाइड्रोजन इन्धन भरेपछि यो रेल सजिलै कमसेकम छ सय किलोमिटरको यात्रा गर्न सक्षम हुन्छ।

चीनको शहरी रेलवेको लागि एशियाको पहिलो हाइड्रोजन सञ्चालित रेलको गति भारतको शताब्दी र राजधानी एक्सप्रेस रेलसरह हुनेछ। यो रेल १६० किलोमिटर प्रतिघण्टाको गतिले द्याकामा दौडिन्छ। चीनको सिआरआरसी कपोरेशन लिमिटेडले देशको पहिलो अर्बन हाइड्रोजन रेल सञ्चालन गरेको हो। हाइड्रोजन इन्धनबाट चल्ने यो रेल एशियाको पहिलो रेल हो भने विश्वकै दोस्रो रेल हो। यसभन्दा पहिले जर्मनीले संसारको पहिलो हाइड्रोजन रेल शुरू गरेको थियो।

रेललाई फक्सिड हाइ-स्पीड प्लेटफर्मको आधारमा विकसित गरिएको छ। चीनमा हाइड्रोजन ट्रामको प्रोडक्शनको काम सन् २०१० मा शुरू भएको थियो। सिआरआरसीले सन् २०२१ मा शटिड लोकोमोटिभ पनि शुरू गरेको थियो। यस रेलमा मोनिटरिङ डेस्नर, फाइभर्जी डाटा ट्रान्समिशन इक्विपमेन्ट्स छ। हाइड्रोजन रेल चलेपछि हरेक वर्ष कमसेकम १० टन डिजेल र काबिन डाइआक्साइड इमिशन कम हुनेछ। रेल पूर्णरूपमा बातावरणमैत्री छ।

चीसो भगाउन अन्डा सेवन गराई

अहिले चीसो निकै बढेको छ। चीसोमा न्यानो कपडा र स्वस्थकर खानेकुरा खाएर जोगिन सकिन्छ। जाडोमा अन्डाले निकै फाइदा पुऱ्याउँछ किनभने अन्डामा थुपै पोषक तत्त्व हुन्छ। एउटा रिपोर्ट अनुसार अन्डा प्रोटिनको सबैभन्दा रास्मी मोनिटरिङ डिवाइन डेस्नरले एन्टिवर्डी बनाउन प्रयोग हार्दी एन्टिवर्डी बनाउन एक वर्ष लाग्ने थिए। एन्टिवर्डीले शरीरमा सम्पूर्ण प्रकारको सड़क्रमणबाट जोगाउन मदत गर्दै।

अन्डामा रास्मी मात्रामा स्वस्थकर फैट पाइन्छ। यसले हास्प्रो शरीरको बजान नियन्त्रित गर्दै भने कोशिकाको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान दिन्छ। जाडोमा हास्प्रो शरीर गर्न भयो भने शरीरमा रोग लाग्नेन। त्यसैगरी अन्डामा भिटामिन डी पनि पाइन्छ। जाडोमा घाम कम लाग्ने हुनाले भिटामिन डीको कमी पूरा गर्न अन्डा सेवन गर्न सकिन्छ। एउटा अन्डा खान

अन्तर्राष्ट्रिय समाचार

कोलम्बियाको युद्धविरामको संयुक्त राष्ट्रसँघद्वारा स्वागत

संयुक्त राष्ट्रसँघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेस । तस्वीर: एजेंसी

संयुक्त राष्ट्रसँघ, १८ पुस / सिन्हवा

संयुक्त राष्ट्रसँघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले कोलम्बियामा भएको युद्धविराम सम्झौताको स्वागत गरेका छन् । उनले आइतवार सो सम्झौताको स्वागत गरेको संयुक्त राष्ट्रसँघद्वारा जनाएको छ ।

कोलम्बियामा हिंसा गरिरहेका विभिन्न पाँचवटा सशस्त्र समूहले यहाँको

उनले सो युद्धविरामको अवस्था यही सन् २०२३ को जनवरीदेखि आगामी जून ३० तारिखसम्म कायम रहने पनि बताएका थिए । कोलम्बियामा युद्धविरामसँगै विकसित भएको पछिल्लो राजनीतिक घटनाक्रमले यहाँका नागरिकमा शान्ति स्थापनाको आशा बढेको संयुक्त राष्ट्रसँघीय महासचिव गुटेरेसका प्रवक्ता स्टेफान डुजारिकले बताएका छन् ।

यही युद्धविरामको अवधिमा यहाँका सबै सशस्त्र समूहसँग शान्तिवार्ता प्रक्रिया अधि बढाउने र यसका माध्यमबाट देशमा शान्ति स्थापना गर्ने विषयमा सबै पक्ष लाग्न उनले जोड दिएका छन् ।

यो युद्धविरामको संदुयोग गरेर कोलम्बियामा शान्ति स्थापनाको काममा लाग्न पनि महासचिव गुटेरेसले कोलम्बियाका सबै पक्षसँग आग्रह पनि गरेका छन् । उनका प्रवक्ता डुजारिकले आइतवार प्रकाशन गरेको विज्ञप्तिमा कोलम्बियामा शान्ति स्थापनाको आगि आवश्यक सबै सहयोग गर्न संयुक्त राष्ट्रसँघ सदैव तप्तर रहेको पनि जनाएको छ । रासस

संयुक्त राष्ट्रसँघ, १८ पुस / सिन्हवा

इजरायलका प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहु र इजिप्टका राष्ट्रपति अब्देल-

फताह अल-सिसीबीच आइतवार टेलिफोन वार्ता भएको छ । सो अवसरमा द्विधरीय सम्बन्ध अगाडि बढाउने र क्षेत्रीय सुरक्षा प्रबद्धन गर्ने विषयमा छलफल केन्द्रित भएको बताइएको छ ।

इजरायली प्रधानमन्त्रीको कार्यालयले जारी गरेको विज्ञप्ति अनुसार नेतान्याहु

क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय विकासका साथै सबै क्षेत्रमा द्विधरीय सम्बन्ध प्रबद्धन गर्ने इच्छा व्यक्त गरेका छन् ।

उनीहरूले दुवै देशका जनता र मध्य पूर्वका सबै देशहरूको हितका लागि शान्ति, स्थिरता र सुरक्षा प्रबद्धन गर्ने विषयमा विशेष महत्त्व दिएको विज्ञप्तिमा भनिएको छ ।

प्रधानमन्त्री ने तान्याहु चरम दक्षिणांतरी गठन्धन्धन सरकारको नेतृत्वमा

पदार्थीन भएको तीन दिनपछि यो वार्ता भएको हो ।

इजरायल र इजिप्टले सन् १९७९ मा शान्ति सन्धिमा हस्ताक्षर गरेका थिए । सो सन्धी इजरायलले अरब राष्ट्रसँग हस्ताक्षर गरेको पहिलो शान्ति सन्धि थियो । त्यसपछि दुई देशबीच सम्बन्ध सुधार हुने अपेक्षा गरिए पनि तुलनात्मक रूपमा सम्बन्ध सुधेको भने छैन । रासस

प्रहरीले जनाएको थियो ।

सन् २०१६ मा शिर्ते शहरबाट नागरिकलाई विस्थापित गर्नु अधि सो शहरमा इस्लामिक स्टेट अतिवादीहरूले कब्जा जमाएका थिए । सोही समयमा कैर्यै व्यक्तिको हत्या पनि भएको थियो ।

पछिलो समयमा भेटिने गरेका अजात शवहरू उनीहरूले नै हत्या गरेका हुन सक्ने अनुभान यहाँको प्रहरीले गरेको छ । रासस

अज्ञात व्यक्तिका १८ शव भेटिए

त्रिपोली, १८ पुस / सिन्हवा

त्रिपोलीका अधिकारीहरूले यहाँको उत्तरी तटीय शहर शिर्तेमा अज्ञात व्यक्तिका १८ ओटो शव भेटिएको आइतवार जनाएका छन् । शिर्ते सबा क्षेत्रमा गत हप्ता ती शव भेटिएपछि नजीकैको एक सरकारी अस्पतालमा लगाएको पनि ती अधिकारीले जनाएका छन् ।

बेपत्ता व्यक्तिहरूको खोजी गर्ने यहाँको सरकारी निकायका एक अधिकारीले अवस्थामा ४२ ओटो शव भेटिएको यहाँको

प्रहरीले जनाएको थियो ।

सोही अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट बाहिरिने क्रममा दुईजना यात्रुहरूबाट २८ किलोग्राम अफिम बरामद गरेको प्रहरी कमान्डर मोहसेन अकिलीले इरानी विद्यार्थी समाचार एजेन्सीलाई बताएका छन् । दुवै लाग्नौवधि कारोबारीलाई न्यायिक निकायमा बुझाइएको अकिलीले बताए । रासस

खरीदको योजना बनाएको छ ।

कानून निर्माणअधि वृहत् अध्ययन जरूरी -अध्यक्ष तिमिल्सिना

काठमाडौं, १८ पुस / रासस

राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाले नेपालको प्रत्येक क्षेत्रको कानून निर्माणअधि वृहत् अध्ययन आवश्यक भएको बताएका छन् ।

नीति अनुसन्धान प्रतिष्ठानले 'राष्ट्रियसभाका सांसदहरूसँग नेपालको सार्वजनिक नीति विषयक नीति संबाद' कार्यक्रममा उनले यहाँका नागरिकमा शान्ति स्थापनाको आशा बढेको संयुक्त राष्ट्रसँघीय महासचिव गुटेरेसका प्रवक्ता स्टेफान डुजारिकले बताएका छन् ।

यही युद्धविरामको अवधिमा यहाँका सबै सशस्त्र समूहसँग शान्तिवार्ता प्रक्रिया अधि बढाउने र यसका माध्यमबाट देशमा शान्ति स्थापना गर्ने विषयमा सबै पक्ष लाग्न उनले जोड दिएका छन् ।

स्वास्थ्य, शिक्षा, सञ्चार, रोजगार तथा परराष्ट्र नीतिजस्ता क्षेत्रका कानून निर्माण गर्दा विज्ञ र सरोकारवालासँगको गहन छलफल जरूरी छ, अध्यक्ष तिमिल्सिनाले भने, 'एकपटक बनाएको कानून जुनूनसुकै सरकार वा पार्टीलाई पनि मात्य खालको होस, त्यसले देशको हित गरोस् ।'

राष्ट्रियसभा अन्तर्गत राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिका सभापति दिलकुमारी रावलले विधेयक बनाउन संविधानले अवलम्बन गरेको सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्वको नीति अपनाउनुपर्ने बताइन् । उनले प्रभाव र पहुँचका आधारमा रातारात कानून बनाउन नहुन सुझाव पनि दिइन् ।

प्रत्यायोजित व्यवस्थापन तथा सरकारी आश्वासन समितिका सभापति मायाप्रसाद शर्माले संसदले बनाएको कानूनको अक्षराश: पालना गरेर जानुपर्नेमा जोड दिवै कानूनमा एक थरी र व्यवहारमा अर्को थरी हुन नहुन बताइन् ।

दिगो विकास तथा सुशासन तथा सुशासन समितिका सभापति प्रकाश पन्थ्यले राज्यलाई व्यवस्था कानून बनाउन आवश्यक ठानेका विषयलाई वृहत् अध्ययन, अनुसन्धान गर्नुपर्ने र कानून बनाउने जनप्रतिनिधिले

पनि कानून निर्माणको कानूनाई प्राथमिकता दिवैपर्ने बताए ।

राष्ट्रियसभाका सांसदहरू गङ्गाकुमारी बेल्वारे, नरबहादुर विष्ट, डा विमला राई पौडेल, भैरवसुन्दर श्रेष्ठलगायत्रले कानून बनाउन आवश्यक पनि विषयमा विषय विज्ञ, सरोकारवाला निकायसँग गहन छलफल गरेर मात्र अन्तिम रूप दिवैपर्ने सुझाव दिएका थिए ।

प्रतिष्ठानका अध्यक्ष डा विष्णुराज उप्रेतीले प्रतिष्ठानको परिचय, उद्देश्य प्रस्तुत गर्दै नेपालको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, विकास निर्माण, सुरक्षा, विश्वेषण, अपनाइएको विभिन्न नीति अध्ययन, अनुसन्धान गरी सुधारका अधिकारीहरूलाई अन्तिम रूप दिवैपर्ने सुझाव दिएका थिए ।

खाद्य व्यवस्थाद्वारा ६३ हजार किवन्टल धान खरीद

काठमाडौं, १८ पुस / रासस

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीले लिमिटेडले हालसम्म ६३ हजार ३६२ बजेट छुट्चाइएको छ । कम्पनीले पहिलो चरणमा २० लाई ९०० मेट्रिकटन धान

दाढी छ । धान किन्दा १८ प्रतिशतभन्दा

कम चिस्यान भएको किन्तुपर्छ । यो सरकारले नै तोकेको मापदण्ड हो । धान काट्ने बित्तिकै किन्दा त्यसको चिस्यान

तस्वीर: प्रतीक/फाइल

वर्ष ३० हजार मेट्रिक टन धान खरीदको लक्ष्य राखेको खाद्य व्यवस्था कम्पनीले पुस १७ गतेसम्म ६३ हजार ३०० किवन्टल बराबर मात्रै धान खरीद गरेको थियो ।

खाद्य व्यवस्था कम्पनीले देशका विभिन्न १० कार्यालयबाट धान खरीद गर्दै आएको छ । जसमध्ये हालसम्म बिर्तामोड, विराटनगर, वीरगंज, नेपालगंज, धनगढी र महेन्द्रनगर कार्यालयबाट धान खरीद शुरू भइसकेको कम्पनीका सूचना अधिकारी शर्मिला चौपाले सुवेदीले जानकारी दिइन् । उनका अनुसार लहान, जनकपुर र भैरवहारमा भने अर्कै खरीद कार्य शुरू भइसकेको छैन ।

गत कात्तिक १६ गतेको मन्त्रिपरिषद बैठकले य

